

[JuuL.]

den derved, at den tillader Centralisering paa Trods af de enkelte Skolekredsens Ønsker. Jeg mener, der her er begaaet en Fejl i Skoleloven. Der bør vises de enkelte Skolekredse det Hensyn, at de faar en afgørende Indflydelse paa, om deres Skole skal bevares eller nedlægges, og jeg vil gerne spørge den højtærede Undervisningsminister, om han ikke finder det betimeligt ved en Ændring i Skoleloven allerede nu i Vinter at søge det Forhold bragt op i et mere demokratisk Lag.

Den højtærede Undervisningsminister har selv flere Gange talt om det betænkelige ved den stærke Centralisering af Skolevæsenet, og jeg vil derfor haabe, at Ministeren vil lade Handling følge paa Ord og revidere Skoleloven, saadan at Forældrene faar den Indflydelse paa deres Skole, som kan tilkomme dem. Hvis det skal lykkes Skolen at blive den gode Støtte for Hjemmenes Opdragergerning, saa bør den nuværende nærest mulige Forbindelse mellem Hjem og Skole bevares. Langt hellere maa der gives Afkald paa en Del af de ydre Bekvemmeligheder, den nye Skolelov beordrer, end det maa gaa ud over Skolens indre Liv, der skulde give kommende Generationer praktisk og personlig Paavirkning og uddanne dem til at blive bedre Mennesker og Samfundsborgere end de, der har hidført Verdenssituationen af i Dag. Ikke mindst i den nuværende ulykkelige Tid bør der dannes Vagt om det Folkeliv, der faar sin bedste Udvikling i de enkelte Hjem og i den Skole, der dannes i Hjemmenes Kreds.

Paa det Finanslovsforslag, vi nylig har faaet forelagt, er der opført et Beløb paa ca. 700 000 Kr. som Tilskud til Privatskoler. Jeg vil gerne henlede Opmærksomheden paa, at det vil være nødvendigt at forhøje dette Beløb ad Aare, naar den nye Skolelovs Krav ogsaa vil tynde Privatskolernes Budget, hvis ikke Børn fra økonomisk svagt stillede Hjem skal hindres i at søge Privatskolen.

Jeg vil i denne Forbindelse gerne fremhæve, at de økonomiske Byrder, Gennemførelsen af den nye Skolelov vil paalægge Befolkningen, vanskeligt, for ikke at sige umuligt, vil kunne bæres under de nuværende Forhold.

Der er talt om de stærke Skuldre, der skal bære. Men vi maa huske paa, at i hvert Fald i Landkommunerne bæres en stor Part af Udgifterne gennem de faste Ejendomsskatter, uden Hensyn til om de

paagældende Ejendomsbesiddere har Bærevne.

Disse Ejendomsskatter har længe tynget alt for haardt. Og siden Krigen er begyndt, er Forholdet blevet det, at Bærevnen yderligere er svækket derved, at Landmændenes Indtægter er blevet forholdsvis mindre, hvorimod Udgifterne stadigt og sikkert Dag for Dag er gaaet opad. Det er derfor med god Grund, de danske Landmænd i Dag ser med Bekymring paa deres økonomiske Forhold. Og skal vi saa til at belastes yderligere og bære Broderparten af de mægtige Udgifter, som Gennemførelsen af den nye Skolelov vil kræve — ja, saa er der mange, der giver den radikale Skribent Ret, som allerede for et Par Aar siden sagde, at saa bliver der Nat — mørk Nat.

Nu er det jo ikke Lovgivningsmagtens Opgave at bringe Nat i Befolkningen. Og har man gjort det gennem den nye Skolelov, som er vedtaget, saa bør dens Krav modereres. En stor Del af de kostbare Foranstaltninger til legemlig Hygiejne, som Skoleloven kræver gennemført, kunde spares. Den Opgave at vaske Børnene maa være Hjemmenes. Og jeg har nu den Tiltro til de danske Mødre, at de kan gøre det bedre end Lærerne. Man skal ikke fra det offentliges Side saadan svække Ansvarsfølelsen hos Forældrene ved at fratage dem deres allernaturligste Opgaver, de Opgaver, som ingen anden end Hjemmene alligevel magter.

Jeg vil gerne opfordre den højtærede Undervisningsminister til at søge gennemført Ændringer i Skoleloven, saaledes at Fristerne for dens Gennemførelse udsættes i Anledning af de forhaandenværende vanskelige Forhold, og at der i passende Tid modereres i Skolelovens Krav paa de Omraader, hvor Bekostningen ikke staar i noget rimeligt Forhold til de Goder, der kan opnaas.

Et Omraade ogsaa paa Undervisningsministeriets Budget, hvor jeg mener det vil være daarlig Økonomi at spare, er hvor det drejer sig om Støtte til vore frie Ungdomsskoler, Højskoler og Landbrugsskoler, og til de unges Ophold paa disse Skoler. Ingen ung Kvinde eller Mand, der ikke har Formue, burde gaa forgæves med en Ansøgning om Støtte til et Ophold paa disse Skoler.

Jeg ved nok, at det ikke først og fremmest er Kundskabsmeddelelse, der er Maalet i de frie Ungdomsskoler. Men der gøres her et frugtbringende Arbejde paa at vække de unges Sind for, hvad der er de egentlige